

SM / Rajavartiolaitoksen esikunta
PL 3 (Korkeavuorenkatu 21)
00131 HELSINKI

Päiväys 11.10.2007

Dnro 123/991/2007

Viite Lausuntopyyntö SM208:00/2007

Juho / N
→ Huikka
17.10.2007

Ajoneuvohallintokeskuksen lausunto rajavartiolaitosta koskevan lainsäädännön toimivuudesta ja soveltamisesta sekä esitykset sen tarkistamiseksi

to rto
19.10.07
OK OS + km-05
16.10.07
Asuop. sul
ip. amin *LLUN*

Sisäasiainministeriön rajavartio-osasto on 21.9.2007 päivätyllä kirjeellä pyytänyt Ajoneuvohallintokeskuksesta lausuntoa otsikkoasiassa.

Kommentteja on pyydetty erityisesti lausuntopyynnön liitteenä olleisiin kysymyksiin. Erityisesti kysymykseen 16 liittyen Ajoneuvohallintokeskus toteaa seuraavaa.

Rajavartiolaitos on yksi Ajoneuvohallintokeskuksen (AKE) ajoneuvoliikennerekisterin käyttäjistä. Rekisteristä ja sen tietojen käytöstä säädetään ajoneuvoliikennerekisteristä annetussa laissa (541/2003; ALR-laki). Rajavartiolaitokselle on 19.9.2005 myönnetty AKE:n tietojenluovutuslupa dnro 708/157/2005, jonka mukaan ajoneuvoliikennerekisterin tietoja luovutetaan rajavartiolaitokselle rajaturvallisuuden ylläpitämistä, esitutkintaa ja muuta tutkintaa, henkilön tunnistamista, liikenteen valvontaa, etsintää, pelastustehtävää ja ulkomaalaislaissa (301/2004) tarkoitetun liikenteenharjoittajan seuraamusmaksun määrittämistä varten siten kuin mainitussa luvassa on tarkemmin määrätty. Lupa on voimassa toistaiseksi.

Rajavartiolaitokselle luovutetaan ajoneuvoliikennerekisteristä sekä julkisia että salassa pidettäviä tietoja, mukaan lukien ns. turvakiellon tehneiden henkilöiden henkilötietoja. Salassa pidettäviä tietoja ovat henkilön valokuva ja nimikirjoitusnäyte, tiedot henkilön terveydentilasta, tieto vammaisen pysäköintiluvasta, tieto ajoneuvoveron vapautuksesta ja autoveron palautuksesta sekä rikoksia, rangaistuksia ja muita seuraamuksia koskevat tiedot. Rajavartiolaitokselle voidaan lisäksi luovuttaa henkilötunnus tai sitä voidaan käyttää tiedon luovutuksen perusteena (hakuehtona).

Tiedot luovutetaan rajavartiolaitokselle teknisellä käyttöyhteydellä poliisille rakennetun liittymän kautta.

Tieliikennelain 76 §:n 2 momentin mukaan rajavartiomies voi rajatarkastustehtävän yhteydessä määrätä ajo-oikeuden haltijan väliaikaiseen ajokieltoon ja ottaa ajokortin haltuunsa, jos on todennäköistä syytä epäillä kuljettajan syyllistyneen rikoslain 23 luvun 3 §:n 1 momentissa tai 4 §:ssä tarkoitettuun rattijuopumukseen ja jos on syytä epäillä kuljettajan syyllistyneen rikoslain 23 luvun 3 §:n 2 tai 3 momentissa tarkoitettuun rattijuopumukseen.

Rajavartiomiehellä on oikeus tallentaa ajoneuvoliikennerekisterin ajokorttitietoihin määräämäänsä väliaikaista ajokieltoa ja sen perusteita koskevat tiedot sekä ajokortin haltuunottoa koskevia tietoja (ALR-laki 9 § 1 mom 9 kohta).

AKE:n tietoon ei ole tullut, että rajavartiolaitosta koskevassa lainsäädännössä olisi tältä osin ollut mainittavia ongelmia. Käytännön työssä on kuitenkin tullut esille, että rajavartiomiehille ajoneuvoliikennerekisteriin myönnettyt käyttöoikeudet eivät mahdollista uuden henkilön tietojen syöttämistä järjestelmään. Käyttöoikeuksia vuonna 2005 myönnettäessä AKE:ssä katsottiin, että henkilön tietojen tallennus-oikeutta ei voida antaa rajavartiolaitokselle, koska siitä ei ollut erikseen säädetty.

Rajavartiomies törmää käytännön työssään tapauksiin, joissa ulkomaisen kuljettajan tai ajo-oikeudettoman kuljettajan epäillään syyllistyneen rattijuopumukseen tai törkeään rattijuopumukseen.

Ulkomaisen henkilön tietoja ei useimmiten ole ajoneuvoliikennerekisterissä ja koska rajavartiomiehillä ei ole ko. tallennusoikeuksia, he eivät voi tallentaa määräämäänsä väliaikaista ajokieltoa ja ulkomaisen ajokortin haltuunottotietoja järjestelmään. Ulkomaiselle henkilölle pitäisi luoda järjestelmään keinotekoinen henkilötunnus, koska heillä ei ole suomalaista henkilötunnusta. Rajavartiomies ei myöskään voi tallentaa henkilötietoja, jos ajo-oikeudettoman kuljettajan epäillään syyllistyneen rattijuopumukseen ja kulkuneuvon kuljettamiseen oikeudetta.

Näissä tapauksissa rajavartiomies toimittaa tiedot tekopaikan poliisille, joka tallentaa tiedot. Tämän jälkeen poliisin pitää soittaa AKEen, jossa poliisiyksikön koodi muutetaan rajavartiolaitoksen koodiksi. Näissä tapauksissa tallentajan koodiksi jää AKE:n virkailijan käyttäjätunnus, koska hän on viimeksi käsitellyt tallennusta.

Jotta rajavartiomies voi tallentaa itse tekemänsä väliaikaista ajokieltoa koskevan päätöksen ja toteamansa epäillyn rikoksen liikennetietojärjestelmään (LTJ), hänellä tulisi olla laajemmat käyttöoikeudet LTJ:hin ja lisäksi käyttöoikeus AKE:n uuteen ajoneuvotietojärjestelmään (ATJ). Siten vältettäisiin ylimääräistä työtä sekä poliisissa että AKE:ssä.

Rajavartiolaitosta koskevan lainsäädännön arvioinnin yhteydessä tulisikin varmistaa, että laki mahdollistaa myös henkilöiden tietojen tallentamisen ajoneuvoliikennerekisteriin.

AJONEUVOHALLINTOKESKUS

Yrki Ritvala

Ylijohtaja

Karolina Lehto

Lakimies